Jaarstukken 2025

2026

Versiebeheer

Versie	Publicatiedatum	Beschrijving
0.1	17-3-2026	Concept t.b.v. voorbereidend DB
0.2	23-3-2026	Concept t.b.v. DB

Inhoudsopgave

Jaarverslag

Jaarrekening

Vaststellingsbesluit

Roosendaal, 1974 | Carnavalsprinsen uit de regio op de fiets op het schoolplein van de Corneliusschool aan de Hulsdonksestraat 75.
Ben Steffen

WBA

Jaarverslag

Aanbiedingsnota jaarverslag 2025

Met genoegen presenteren we het jaarverslag 2025 van het West-Brabants Archief. Dit verslag geeft een overzicht van alle activiteiten, prestaties en mijlpalen van het afgelopen jaar.

Het afgelopen jaar hebben wij ons ingezet voor het behoud, het beheer, de digitale ontsluiting en de toegankelijkheid van archieven en collecties. ***Het verleden snel gevonden*** is ons leidend principe waar we dagelijks aan werken.

In 2025 is er een start gemaakt met het opzetten van werkateliers rond de thema's e-depot, inspectie en opleiden. Doel van deze werkateliers is om vanuit alle deelnemers én het WBA kennis te delen en planningen en processen op elkaar af te stemmen zodat de samenwerking nog optimaler wordt. Doel is om hieraan, op locatie, echt samen te werken.

Extra aandacht voor (interne) communicatie was er in 2025 bijvoorbeeld tijdens het nieuw opgezette relatieoverleg. Alle collega's delen vanuit hun eigen expertise relevante informatie met betrekking tot onze deelnemers. Dit komt de samenwerking met onze deelnemers ten goede.

Op strategisch niveau is er contact gelegd tussen de directeuren van de Noord-Brabantse en Zeeuwse archiefinstellingen. Onderwerpen als de nieuwe archiefwet, de inzet van AI, de strategische personeelsplanning en de onderhandelingen met (ICT) leveranciers staan hierbij op de agenda. We beogen hiermee vanuit een breder gremium gesprekspartner te zijn bij diverse organisaties.

We hebben 2025 afgesloten met een positief resultaat van € 93.545

In dit jaarverslag over 2025 hebben wij een bondige verslaglegging op hoofdlijnen willen realiseren.

West-Brabants Archief,

Het Dagelijks Bestuur

Kerngegevens 2025

De gemeenschappelijke regeling ‘West-Brabants Archief’ (WBA) is per 1 juli 2016 ingesteld en is een voortzetting, in de zin van een uitbreiding met nieuwe deelnemers, van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief West-Brabant (RAWB).

Aan de gemeenschappelijke regeling nemen negen gemeenten deel.
Het werkgebied heeft in totaal ca. 360.000 inwoners.

Als bestuursorganen treden op:

het algemeen bestuur
het dagelijks bestuur
de voorzitter

Meer informatie:

	www.westbrabantsarchief.nl
	info@westbrabantsarchief.nl

Volg ons op:

	linkedin.com/company/West-Brabants Archief
	West-Brabants Archief
	@wbarchief
	@west-brabantsarchief7985

Voorzitter
dhr. A.J. Moerkerke,
vertegenwoordiger van Moerdijk

DB leden
dhr. J. Pals, vertegenwoordiger van Bergen op Zoom
mw. E. van der Star, vertegenwoordiger van Roosendaal

Overige (AB) leden
dhr. G. de Weert, vertegenwoordiger van Etten-Leur
dhr. M.J.A. van der Poel, vertegenwoordiger van Woensdrecht (tot juli J.M.A. van Agtmaal)
mw. S.S.J. van Ham, vertegenwoordiger van Halderberge
mw. E. Prent, vertegenwoordiger van Steenbergen
mw. S. Breedveld, vertegenwoordiger van Rucphen
dhr. J.M.J. van Steen, vertegenwoordiger van Zundert

Secretaris
mw. I.H.E. Hommel, directeur

Programmaverantwoording

Archiefbeheer

Beheer van de archiefbewaarplaats

Zowel in de archiefverordeningen van de aangesloten gemeenten als in de dienstverleningsovereenkomsten van de verbonden gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat jaarlijks een verslag wordt gemaakt van het beheer van de archiefbewaarplaats. Behalve een bewaarplaats voor analoge stukken heeft het WBA ook een e-depot voor de duurzame opslag van digitaal gevormde of vervangen informatieobjecten. Dit verslag gaat over beide bewaarplaatsen.

Archiefbeheer

Het archiefbeheer heeft vooral betrekking op de toegankelijke staat van de archieven, de aanwinsten en verliezen en het gebruik van de archieven door overheden en derden.

Er zijn achterstanden in de toegankelijkheid van de archieven. Enkele grotere archieven krijgen sinds de start van het WBA op dit punt consequent en intensief aandacht, maar er is ook een substantieel aantal kleine archieven die onvoldoende ontsloten zijn en daardoor nog niet goed te gebruiken zijn. Naast het in kaart brengen van de werkvoorraad, gaat de komende jaren veel werk zitten in het controleren en up-to-date brengen van in het verleden gemaakte toegangen, in het verwerken van aanvullingen (zodat er geen nieuwe achterstanden ontstaan) en in het converteren van analoge toegangen naar digitale versies. Ook materiële verzorging maakt deel uit van de beheertaak. In 2025 ondergingen alle aanwinsten een behandeling met gammastraling. Dit is bedoeld om actieve schimmels en ongedierte in de analoge bestanden te doden. Om de materiële staat van documenten verder te optimaliseren, werden geselecteerde documenten door een gespecialiseerd restauratieatelier behandeld en hersteld. Daarnaast is, net als in voorgaande jaren, veel aandacht besteed aan een juiste conserverende verpakking van archiefstukken, met name in het archiefdepot in Oudenbosch.

Toegankelijkheid

In 2025 is in totaal 71 m1 papieren archief geïnventariseerd en daarmee toegankelijk gemaakt. Dat betreft niet alleen nieuwverworven archief, maar ook achterstanden, aanvullingen of noodzakelijke bewerkingen. Daarbij zijn bijna 5700 inventarisnummers toegankelijk gemaakt. Het archief van de gemeente Woensdrecht over de periode 2007-2012 is

overgebracht en verwerkt. Daarnaast zijn in het kader van de opgave erfgoed vooral veel kleinere particuliere archieven, nieuw en achterstand, geïnventariseerd.

Verwerving

Archieven die verworven worden door het WBA kunnen afkomstig zijn van zowel de deelnemers en verbonden partijen als van particulieren. Ze kunnen in analoge of in digitale vorm binnenkomen.

De aangesloten overheden zijn volgens de Archiefwet verplicht de archieven *uiterlijk* twintig jaar na afsluiting over te dragen aan een archiefbewaarplaats, in dit geval het WBA. De formele term hiervoor is **overbrenging**. Archieven van particulieren worden op vrijwillige basis overgedragen aan het WBA. Deze vorm van verwerven wordt **acquisitie** genoemd. Particuliere archieven zijn overigens niet alleen de archieven van personen, maar ook – en vooral – archieven van bedrijven en andere organisaties, zoals stichtingen, verenigingen, kerkgenootschappen etc.

Analoge (meestal papieren) archieven worden beheerd in het archiefdepot onder het Wilhelminaveld in Bergen op Zoom of in het archiefdepot van het voormalige Regionaal Archief West-Brabant (RAWB, een voorganger van het WBA) in Oudenbosch. Digitale archieven worden beheerd in het E-depot, waarvoor de hard- en software en de services van Preservica worden gebruikt. Onder digitale archieven verstaan we informatieobjecten die digitaal zijn gevormd of gedigitaliseerde analoge documenten waarvoor een vervangingsbesluit is genomen. Bij vervanging treden die scans in de plaats van de analoge documenten en dossiers en worden de analoge originelen, na intensieve controle, vernietigd.

Overbrenging

In 2025 is 39,275 m1 analoog overheidsarchief overgebracht, voornamelijk bestaande uit het archiefblok 2007-2012 van de gemeente Woensdrecht en enkele registers burgerlijke stand van verschillende gemeenten. Daarnaast zijn een 10-tal digitale overbrengingstrajecten naar het E-depot in uitvoering. Deze bestaan uit bouw- en milieuvergunningen, videotulen en bestuurs- en beleidsarchieven. Deze trajecten zullen in 2026 worden afgerond en aan dienstverlening worden overgedragen.

Acquisitie

Met de groeiende aandacht voor erfgoed en de sterkere connectie in de regio door de netwerkspecialist zijn in het afgelopen jaar een achttiental archieven geacquireerd:

1. Register van boerderij Nooit-Gedacht in Dinteloord;
2. Archief van de vereniging oud-leerlingen van het SCJ;

3. Archief van de Roosendaalse tak van de familie Heerma van Voss;
4. Archief van de bibliotheek Bergen op Zoom;
5. Archief van de stichting Anemoon en stichting VIDO;
6. Fotocollectie Toon Dekkers;
7. Bonboek en notulenboek van de weegbrug Landbouwbelang te Beneden Sas, 1888-1962;
8. Kaart van het Moordenaarshoefke te Oud Gastel;
9. Familieboek de Pottere uit Oud Gastel en Oudenbosch;
10. Archief van de bibliotheek Rucphen, Sprundel, St.-Willebrord, Rijsbergen en Zundert;
11. Een zilverbon, een distributiekaart met bonnetjes uit WOII en het identiteitsbewijs van Dhr. Van Hooijdonk uit WOII;
12. Archief van het Ziekentriduüm Halderberge-Kruisland;
13. Archief van 't Slim Buroke;
14. Archief van de Protestants-Christelijke Ouderenbond Etten-Leur;
15. Archief van Ziekenomroep Azalea;
16. Archief van Jongerenkoor Fatima en combo;
17. Aanvulling op het archief Aanwassen onder Fijnaart, zijnde een kaart;
18. Archief van het RK Mannenkoor Laus Deo.

Beeld & Geluid

Een apart onderdeel van particuliere acquisitie is de audiovisuele collectie. In 2025 zijn meer dan 40 foto- en filmcollecties verworven, variërend in grootte van 1 foto op fotopapier tot dozen vol beeldmateriaal.

Het lopende project om negatieven van fotografen Ben Steffen en Thom van Amsterdam te beschrijven is in 2025 voortgezet. Dit jaar is een start gemaakt om ongeveer 75.000 foto's te digitaliseren. Hierdoor kunnen vrijwilligers verder met het beschrijven van deze afbeeldingen. Dit project loopt gestaag richting volledige voltooiing. Er zijn in de afgelopen jaren vele tienduizenden negatieven van beide fotografen beschreven.

Er waren eind 2025 meer dan 150.000 audiovisuele bestanden te vinden op de website. Er zijn nog ruim 100.000 meer bestanden beschikbaar bij het WBA, maar deze kunnen vanwege auteursrechtelijke beperkingen niet worden gepubliceerd.

Dienstverlening & Relatiebeheer

Website

In 2025 zou de nieuwe website gelanceerd worden. Echter, omdat o.a. het zoeken niet stabiel bleek tijdens het testen, is besloten dit project on-hold te zetten. Na intern en extern overleg is besloten om het project in twee delen op te splitsen. Het eerste deel, de ontsluiting van het e-depot, wordt begin 2026 verder opgepakt. Deel twee zal na afronding hiervan worden ingepland.

Scanning on Demand

De in-huis Scanning on Demand (SoD) stelt het WBA in staat aangevraagde stukken snel te digitaliseren en beschikbaar te stellen. Het WBA maakt hierbij gebruik van de in 2024 ingerichte scanstraat. In 2025 zijn 1450 dossiers aangevraagd door inwoners en bijna 300 door medewerkers van gemeenten. Deze zijn vrijwel allemaal gescand en gedigitaliseerd.

Bouwdossier Applicatie

Deze applicatie is het klantenportaal waarin kan worden gezocht naar gedigitaliseerde bouwdossiers van Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Rucphen, Woensdrecht en eind 2025 ook Zundert.

Het portaal wordt niet alleen door particulieren gebruikt, maar ook door zakelijk belanghebbenden (zoals makelaars, architecten, bouwbedrijven) en gemeenten.

E-depot

In 2025 was het e-depot van het WBA enkel voor ambtenaren van onze deelnemers beschikbaar. De reden hiervoor is dat de koppeling met de leverancier van de huidige website en de leverancier van het e-depot niet gemaakt kan worden. In het project webportaal is het creëren van deze koppeling een topprioriteit en wordt verwacht in het eerste deel van 2026.

Relatiebeheer

In 2025 is op professionele wijze vormgegeven aan het relatiebeheer van het WBA. Daarbij is niet alleen gekeken naar de online presentatie van het WBA, maar ook naar de organisaties in de regio. Er is intern een relatieoverleg opgestart om relevante informatie met elkaar te delen en borgen. Ook heeft de directeur plaatsgenomen in het regionale informatie beheeroverleg van de deelnemers om zo de communicatielijnen kort te houden.

Sociale media

Het WBA is actief op vier sociale mediakanalen, te weten LinkedIn, Facebook, Instagram en YouTube.

LinkedIn wordt gebruikt voor de beeldvorming rond het WBA als organisatie en het plaatsen van vacatures. Ons volgersaantal is hierdoor in 2025 gegroeid. Facebook en Instagram zijn bedoeld voor het delen van activiteiten en het onder de aandacht brengen van de collectie. Zowel het aantal volgers op Facebook als op Instagram is gegroeid ten opzichte van 2024. Daarbij hebben berichten van het WBA op Facebook het meeste bereik. YouTube

wordt voor beide doelen gebruikt en is vooral een platform om eigen producties te delen. Er wordt op YouTube slechts sporadisch gepost. Hier hebben we bijna 50 abonnees en zo'n 11.500 totale videoweergaven.

Mediaoptredens en zichtbaarheid

In 2025 is het West-Brabants Archief op enkele momenten in de (lokale) media te zien geweest.

Zo is er meegewerkt aan *Het verhaal van Halderberge*, een productie van ZuidWest TV over de geschiedenis van de Halderbergse kernen als onderdeel van het 750-jarig bestaan van Oudenbosch en Oud Gastel.

In februari werd in BN DeStem uitgebreid aandacht besteed aan de *schenking van het archief van de broeders van Saint Louis* aan het WBA. Daarnaast is in maart een *uitgebreid interview* gepubliceerd in dezelfde krant met de in 2024 gestarte directeur Inge Hommel over haar eerste vijf maanden als directeur en haar plannen voor de toekomst.

Verder is de deelname aan de Open Monumentendag en bijbehorend PopMonument noemenswaardig. Om hierbij ruim aandacht aan erfgoed te besteden is een vijftal erfgoedverhalen in een bijzonder jasje gegoten. Middels de audiotour "Als de stad de adem inhoudt" werden geïnteresseerde bezoekers rond Bergen op Zoom geleid, waarbij op verschillende plaatsen een verhaal werd verteld vanuit het perspectief van mensen die in ongewone tijden buitengewone zorg boden. Deze verhalen zijn nu terug te luisteren of lezen via https://westbrabantsarchief.nl/over-het-wba/erfgoedverhalen.

Heemkundige kringen

Nadat in 2024 de netwerkspecialist bij veel heemkundige kringen is langsgegaan om de verbinding te zoeken, is dit in 2025 uitgebreid. Sinds 2025 is het WBA lid van alle heemkundige kringen in het werkgebied. Hiermee blijven we op de hoogte van ontwikkelingen en hopen we dat ze de weg richting het WBA weten te vinden als ze met vragen zitten waarbij kunnen assisteren.

Erfgoed

De Erfgoed-opgave is in de visie als volgt gedefinieerd: “We maken de geschiedenis van West-Brabant toegankelijk en zichtbaar. We verbinden erfgoedspelers in de regio. Dat doen we graag samen met historische, educatieve en creatieve organisaties. West-Brabants erfgoed krijgt een plek op onze website en activiteiten zetten we online in de kijker. Voor een representatiever beeld van ons verleden, verrijken we doelgericht onze collecties.”.

Voor de opgave Erfgoed zijn vier strategische doelen vastgesteld:

1. Het verhaal van West-Brabant zichtbaar maken en laten vertellen.
2. Zichtbaarheid van de eigen collecties vergroten, online en op locatie in de regio.
3. Actief deelnemen aan een effectief functionerend erfgoed netwerk in de regio.
4. Blinde vlekken in de collecties duiden en invullen

In 2023 zijn vier hoofdthema’s ontstaan uit de bijeenkomst met lokale erfgoedpartners. Deze thema’s zijn:

1. Ons Dorp, Onze Stad
2. Zand & Klei
3. Werkend West-Brabant
4. Grenzeloos West-Brabant

In 2025 is, evenals in 2024, veel content geschreven voor de erfgoedwebsite die nog ontwikkeld gaat worden. De ontwikkeling van de erfgoedwebsite staat (deels) in verband met de ontwikkeling van de corporate website. Inmiddels zijn er meer dan 220 verhalen geschreven. Enkele verhalen hebben al uitwerking gehad in de hiervoor beschreven audiotour. Deze verhalen, waarmee stagiairs en de coördinator aan de slag zijn gegaan, betreffen een grote verscheidenheid aan onderwerpen binnen de vier hoofdthema’s en gaan over vrijwel alle kernen in het werkgebied.

Toezicht & Advies

Toezicht

Op grond van de Archiefwet en de gemeentelijke archiefverordening voert de archivaris van het WBA in de hoedanigheid van de gemeentearchivaris tweejaarlijks een inspectie uit naar de staat van het informatie- en archiefbeheer bij de gemeentelijke organen. Daarbij toetst hij niet alleen de uitvoering van de Archiefwet, maar ook aspecten van andere relevante wet- en regelgeving, voor zover ze betrekking hebben op de informatievoorziening van de overheid.
Een archiefinspectie richt zich, naast het toetsen op rechtmatigheid, op het geven van aanvullende zekerheid over de staat van de informatiehuishouding. Dat betekent dat er gekeken wordt naar het niveau en de werking van de drie archivistische functies van informatie: de verantwoordingsfunctie, de geheugenfunctie en de cultuurhistorische functie.

Naast de inspectie beoordeelt de archivaris de vernietigingslijsten en de handboeken voor vervanging van archiefbescheiden, welke de basis vormen voor een Vervangingsbesluit van het College van B&W of een Dagelijks Bestuur.

Inspecties

In 2025 is de nieuwe toezichtsmethodiek toegepast bij de deelnemers. Voor de aangesloten gemeenschappelijke regelingen wordt de KPI-methode nog steeds gebruikt. Naar aanleiding van de evaluatie in 2024, waarin werd vastgesteld dat de rapportages op basis van de nieuwe methodiek te uitgebreid waren, zijn de rapporten nu bondiger en verder aangescherpt. In 2026 wordt de rapportage door het WBA in samenwerking met de deelnemers verder doorontwikkeld. De belangrijkste constateringen die tijdens de inspectiegesprekken naar voren kwamen waren:

1. Over het algemeen boeken de zorgdragers jaarlijks goede vooruitgang in de kwaliteit van de informatiehuishouding. Er is zichtbaar meer aandacht voor verbeterpunten en onderlinge samenwerking. Ook zijn verdere stappen gezet in het overbrengen van analoge archieven en in de aansluiting op het e-depot.
2. De algemene bewustwording van het belang van goed informatiebeheer is toegenomen, mede in het kader van de Wet open overheid (Woo). Tegelijkertijd is verdere bewustwording op bestuurlijk niveau nodig om voldoende formatie beschikbaar te houden. Met passende budgetten kunnen achterstanden worden weggewerkt en digitaliseringsprojecten worden opgepakt.
3. Op het gebied van overbrenging naar het e-depot zijn belangrijke stappen gezet. Deelnemers stellen bij de aanschaf van applicaties steeds vaker explicietere eisen aan archieffunctionaliteiten, zoals exportmogelijkheden.

Oordeel Interbestuurlijk Toezicht

De gemeenschappelijke regelingen die in 2024 de beoordeling “voldoet” ontvingen van het Interbestuurlijk Toezicht van de provincie Noord-Brabant (hierna: IBT), hebben in 2025 vrijstelling gekregen en zijn dat jaar niet opnieuw beoordeeld. De gemeenschappelijke regelingen die eerder de beoordeling “voldoet niet” of “voldoet gedeeltelijk” ontvingen, hebben inmiddels de beoordeling “voldoet” gekregen. Van de gemeenten ontving één gemeente de beoordeling “voldoet gedeeltelijk”; de overige gemeenten kregen de beoordeling “voldoet”.

Advies

Het WBA adviseerde veelvuldig bij onderwerpen als selectie en vernietiging, vervanging, archiefbewerkingsprojecten, digitaliseringstrajecten, migratie- en conversietrajecten, metadatabeheer en archiefwet- en regelgeving.

Daarnaast is in de regio een eerste start gemaakt met regionaal samenwerken onder de noemer “werkateliers”. Deze werkateliers betreffen de onderwerpen e-depot, inspectie en opleiden. De eerste uitkomsten hiervan vormen de basis voor een gezamenlijke en meer gerichte uitvoering in het komende jaar, waarbij kennisdeling en praktische ondersteuning centraal staan.

Verder staat het WBA met raad en daad de gemeenten bij die een “voldoet gedeeltelijk” oordeel van het IBT ontvingen.

Recapitulatie lasten en baten

Het WBA heeft slechts één programma, namelijk archiefbeheer.

Samenvatting programma archiefbeheer:

Totaal	Begroting voor wijziging 2025	Begroting na wijziging 2025	Rekening 2025
Totaal programma	-3.202.411	-3.368.218	-3.099.136
Bijdrage deelnemers	3.073.915	3.062.125	3.062.125
Overige opbrengsten	92.153	174.010	130.556
Onttrekking reserves & voorzieningen	36.343	132.083	0
Totaal	**0**	**0**	**93.545**

Toelichting resultaat

Het jaarrekeningresultaat bedroeg in 2025 € 93.545. Dit positieve saldo is met name het gevolg van lagere personeelslasten en het niet benutten van de post onvoorzien.

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover het WBA beschikt om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn, in relatie tot de financiële positie. Niet begrote uitgaven worden gedekt met de post "onvoorzien".

Het WBA heeft vanaf 2017 de beschikking over een algemene reserve om in te kunnen zetten ter dekking van tegenvallers. Eén van de spelregels van de Nota Verbonden Partijen is dat gemeenschappelijke regelingen hun positieve rekeningresultaat uitkeren aan de deelnemers. Hiervan kan worden afgeweken door een duidelijk en gemotiveerd voorstel voor resultaatbestemming voor te leggen aan het algemeen bestuur.

Risico's

Qua risico's heeft het WBA te maken met drie categorieën, zijnde *imagorisico*, *veiligheidsrisico* en *bedrijfsvoeringsrisico*.

Het *imagorisico* heeft betrekking op het niet (kunnen) voldoen aan de verwachtingen van de deelnemers. Het gaat dan specifiek om het uitoefenen van het archieftoezicht en de dienstverlening. Om het archieftoezicht tijdig en kwalitatief voldoende te kunnen (blijven) uitoefenen, heeft het WBA in 2023 geïnvesteerd in een nieuwe methodiek en in formatieve uitbreiding van de inspectiefunctie. Per 1 maart 2023 trad een archiefinspecteur (tevens kwaliteitsspecialist) in dienst die samen met de nieuwe archivaris de toezichttaken uitvoerde.

De nieuwe methodiek wordt inmiddels toegepast en de uitbreiding van de capaciteit wordt nu goed benut.
De scanning on demand in eigen beheer heeft de dienstverlening naar deelnemers en inwoners verbeterd. Opgevraagde dossiers worden hierdoor sneller en effectiever aangereikt. Hiermee voldoet het WBA aan de verwachtingen van deelnemers.

Het *veiligheidsrisico* betreft het niet of onvoldoende kunnen voldoen aan de privacywetgeving en de eisen voor informatiebeveiliging zoals die worden gesteld in wet- en regelgeving en door de deelnemende gemeenten. Het WBA heeft sinds november 2018 een juridisch medewerker die tevens Functionaris Gegevensbescherming is. Zij is een deskundige vraagbaak en adviseur in de wet- en regelgeving, specifiek op het terrein van archief- en informatiebeheer. Het WBA onderscheidt zich nadrukkelijk van vrijwel alle andere archiefinstellingen in Nederland door een eigen juriste in dienst te hebben.
Het WBA beschikt over een eigen informatieveiligheidsbeleid en een informatieveiligheidsplan. Sinds medio 2024 heeft het WBA een CISO. Met hulp van de juridisch medewerker, de kwaliteitsspecialist, de adviseur bestuur en financiën en IT-specialisten voert de CISO het informatieveiligheidsbeleid en -

plan uit. Het WBA heeft hiermee voldoende kennis van en grip op informatiebeveiliging.

Het *bedrijfsvoeringsrisico* behelst het niet kunnen leveren van overeengekomen dienstverlening onder andere als gevolg van een hoog ziekteverzuim. In 2025 was sprake van een significant hoger ziekteverzuim dan in voorgaande jaren, namelijk 8,88%. Dit is in het geheel te verklaren door de langdurige uitval van twee collega's (7,74 procentpunt van de 8,88), waarvan één inmiddels terug is gekeerd en een ander zal ook in 2026 grotendeels uitvallen. Om het ziekteverzuim zoveel mogelijk te beperken reageert het management direct op ziektemeldingen. Langdurig verzuim krijgt extra aandacht door middel van zorgvuldig ingezette re-integratieprocessen en persoonlijke aandacht. Daarnaast kan als gevolg van veranderingen in wet- en regelgeving extra werkdruk ontstaan met als gevolg een risico voor de bedrijfsvoering.

Bij de kwantificering van de risico's wordt gebruik gemaakt van de volgende kans- en impact categorieën:

Kanscategorie	Betekenis	Richtpercentage
1 – Zeer klein	Bijna nooit	1%
2 – Klein	Kan gebeuren	5%
3- - Middel	Komt soms voor	10%
4 – Groot	Komt regelmatig voor	20%
5 – Zeer groot	Komt vaak voor	40%

Impactcategorie	Betekenis	Richtbedrag
1 – Laag	Kleine tegenvaller	€ 5.000
2 – Beperkt	Merkbaar, maar beheersbaar	€ 25.000
3 – Middel	Forse tegenvaller	€ 50.000
4 – Hoog	Grote financiële schade	€ 100.000
5 – Zeer hoog	Uitzonderlijke schade	€ 200.000+

Risico	Kanscategorie	Impactcategorie	Risicowaarde	Toelichting
Archiefschade door water/ brand/ klimaat	2 (5%)	5 (250.000)	12.500	Schade aan archiefstukken, herstel en conservering, deels verzekerbaar
Uitval personeel/ moeilijk vervulbare vacatures	4 (20%)	2 (25.000)	5.000	Inhuur specialistische capaciteit tegen hogere kosten
ICT en digitaliseringsrisico's (algemeen)	3 (10%)	3 (50.000)	5.000	Storingen, beveiliging, cyberaanval, herstelkosten of versnelde investeringen
Uitval digitaal archiefsysteem (e-depot)	2 (5%)	4 (100.000)	5.000	Verstoring primaire proces en herstelkosten
Veranderende wet- en regelgeving	3 (10%)	2 (25.000)	2.500	Aanpassing systemen/ processen
Totaal benodigde weerstandscapaciteit			**30.000**	

De beschikbare weerstandscapaciteit (algemene reserve) bedraagt € 100.000.

$$\text{Weerstandsratio} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€\ 100.000}{€\ 30.000} = 3{,}33$$

Een weerstandsratio van 3,33% is een gezonde buffer.

Financiële kengetallen

In het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) is bepaald dat gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in zowel de jaarrekening als in de meerjarenbegroting een set van vijf financiële kengetallen dienen op te nemen. Deze kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden bezien omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie.

Het betreft de volgende kengetallen:

- netto schuldquote & netto schuldquote is gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit

De kengetallen voor de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn voor het WBA niet van toepassing.

Netto schuldquote
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager de netto schuldquote hoe beter.

Solvabiliteitsratio
Het kengetal solvabiliteitsrisico geeft inzicht in de mate waarin een gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio hoe beter.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Een uitkomst van 0% geeft aan dat de structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

De inhoud van de tabel is bij ministeriële regeling voorgeschreven en bevat ook de ontwikkeling van de kengetallen voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar.

De financiële kengetallen zijn als volgt:

Kengetallen	Jaarrek. 2024	Begroting 2025 gewijzigd	Jaarrek. 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote	-17,93%	-6,39%	-6,76%	-2,77%	-3,71%	-4,31%	-2,32%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Solvabiliteisratio	61,80%	36,26%	48,42%	22,46%	22,56%	22,51%	22,46%
Structurele exploitatieruimte	6,00%	0,77%	1,77%	0,31%	-1,56%	0,30%	0,29%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Beoordeling kengetallen en financiële positie

Op basis van de kengetallen kan worden geconcludeerd dat het WBA financieel gezond is. De negatieve netto schuldquote geeft aan dat er geen problematische schuldenlast is, wat vertaald wordt in een laag risico. Een solvabiliteitsratio van 50% of hoger valt in de laagste risicocategorie. De structurele exploitatieruimte is ook te categoriseren als laag qua risico.

Paragraaf Financiering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de wijze waarop het WBA zijn activiteiten heeft gefinancierd.

Financieringsrisico's

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximale bedrag waarmee een financieringstekort met een kortlopende lening gefinancierd mag worden (Wet fido). Voor 2025 betrof dit 8,2% van het begrotingstotaal oftewel een bedrag van ongeveer € 275.000. Het WBA ontvangt het merendeel van zijn inkomsten vooruit, waardoor er geen financieringstekort is.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de vaste schuld. De norm bepaalt dat de jaarlijkse verplichte aflossing en rente niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal, wat in 2025 neerkomt op ongeveer € 675.000. Het totaal aan aflossings- en rentekosten eind 2025 betrof € 4.560, waardoor een overschrijding van deze norm niet aan de orde is.

Liquiditeitsplanning

De exploitatielasten van het West-Brabants Archief worden gedekt door bijdragen van de deelnemers. De in de begroting opgenomen gemeentelijke bijdragen worden elk kwartaal bij de deelnemers in rekening gebracht. Omdat de exploitatielasten merendeels gelijkmatig over het kalenderjaar worden betaald ontstaat gedurende het begrotingsjaar een liquiditeitsoverschot. Met de rente op spaartegoeden en de gunstige rente op de schatkistrekening zijn ook renteopbrengsten gemoeid. Voor 2025 werd het schatkist drempelbedrag aangehouden van € 1.000.000. Als gevolg van gelijktijdige ontvangsten van deelnemersbijdragen heeft dit kortstondig (enkele dagen) geleid tot banksaldi die boven dit drempelbedrag uitkwamen. Het banktegoed (rekening courant én bedrijfsspaarrekening) bedroeg per 31 december 2025 een bedrag van € 285.304; het saldo op de schatkistrekening was € 350.000

Rentekosten en renteopbrengsten

De over 2025 geïnde rente bedraagt in totaal € 17.600. De rentekosten bedroegen in 2025 € 560.

Financieringsbehoefte

De wijze waarop het WBA omgaat met investeringen en gehanteerde limieten is vastgelegd in de Nota Investeren en Afschrijven 2023. Daarin is onder andere bepaald dat investeringen in vaste activa onder de € 10.000 niet worden geactiveerd, dat investeringen tussen € 10.000 en € 25.000 kunnen worden geactiveerd wanneer het algemeen bestuur hiertoe besluit en investeringen vanaf € 25.000 altijd worden geactiveerd en een bestuursbesluit behoeven. Deze nota is bekrachtigd door het algemeen bestuur op 10 juli 2023 en is met terugwerkende kracht ingegaan op 1 januari 2023.

Bij de gemeente Bergen op Zoom loopt sinds 2017 een geldlening voor de financiering van meubilair in het Koetshuis (vijftien jaar).

Voor zover de financiële situatie het toelaat worden nieuwe investeringen zoveel mogelijk met eigen middelen gedaan. De liquiditeitspositie van het WBA laat dit ook toe.

Bergen op Zoom, 1986 | Speedsailingwedstrijden (windsurfen op land) op het strand van het Markiezaatsmeer
Thom van Amsterdam

Paragraaf Bedrijfsvoering

Personeel

In 2025 zijn twee medewerkers, waaronder de archivaris, langdurig uitgevallen. Dit heeft ertoe geleid dat er voor een lange periode inzet nodig was van een extern ingehuurde archiefinspecteur. Hierdoor hebben de archiefinspecties een reguliere doorloop gehad. Om te voorkomen dat processen stil kwamen te liggen is door de directeur een waarnemend archivaris aangewezen.

Bovenstaande geeft een inkijk in de fragiliteit van de functie van archivaris. Met een snel krapper wordende arbeidsmarkt wat betreft voldoende gekwalificeerde archivisten, is besloten twee jonge medewerkers de kans te bieden de opleiding archivistiek te gaan volgen. Door nieuwe archivisten op te leiden vanuit het eigen personeelsbestand wordt de continuïteit van de taken ook op lange termijn geborgd. Tevens voldoen we hiermee aan de opleidingseisen voor de archivaris zoals opgenomen in de archiefwet.

In 2025 waren er enkele personele mutaties. Twee medewerkers wilden na hun pensioendatum langer blijven. Dit betreft onder andere de waarnemend archivaris, waardoor een goede overdracht mogelijk is als de langdurige uitval van de archivaris voortduurt. Daarnaast is een medewerker die voorheen gedetacheerd werd vanuit het WVS na zijn pensioen in tijdelijke loondienst gekomen. Verder is in juli, na afloop van een stageperiode, een organisatieondersteuner in dienst gekomen. Er waren in de loop van 2025 geen uitdiensttredingen anders dan pensioneringen. Daarvan vond er één plaats op 1 januari en één in december. Die laatste medewerker blijft nog 8 maanden langer in dienst vanwege de langdurige uitval van een andere collega. Dit alles maakt dat in 2025 27 personen (22,69 fte) bij het WBA werkzaam waren. Daarnaast worden voor verschillende activiteiten derden ingehuurd.

Maandelijks vergadert de Personeelsvertegenwoordiging met de bestuurder van het WBA. Daarin komen onderwerpen aan de orde als de nieuwe CAO, de organisatiestructuur, diverse projecten, een RI&E onderzoek, het vitaliteitsbeleid en het klimaat binnen het Koetshuis.

De personeels- en salarisadministratie werd verzorgd door de afdeling P&O van de gemeente Bergen op Zoom. De dienstverleningsovereenkomst daarvoor is in 2025 herijkt en hernieuwd. Op het gebied van de financiële administratie biedt een administratiekantoor ondersteuning.

Huisvesting

Het WBA maakte in 2025 gebruik van drie huisvestingslocaties:

1. het Koetshuis in de Hofstraat te Bergen op Zoom voor de dienstverlening en het kantoor

Dit pand is in 2016 geheel verbouwd en geschikt gemaakt voor ‘bewoning’ door het WBA. De gemeente Bergen op Zoom is

eigenaar en verhuurt het aan het WBA. Het reguliere onderhoud komt grotendeels voor rekening van de verhuurder.

2. het ondergronds depot aan het Wilhelminaveld in Bergen op Zoom

Dit depot met een capaciteit van ruim 10 strekkende kilometer wordt eveneens gehuurd van de gemeente Bergen op Zoom. Het depot is gebouwd in 2008 als gezamenlijke opslag voor zowel archief als museum. Deze functie vervult het nog steeds, maar de afzonderlijke bewaarruimtes zijn nu specifiek toegewezen aan deze beide gebruikers. De exploitatie is in de loop van 2017 overgegaan van de afdeling vastgoed van de gemeente Bergen op Zoom naar het WBA. De exploitatiekosten worden volgens een vaste verdeelformule (5/8 WBA en 3/8 gemeente) verrekend met het Cultuurbedrijf.

3. het pand van het voormalig RAWB aan de Beukenlaan te Oudenbosch

Vanaf 2021 huurt het WBA de kelder met de drie archiefdepots van de nieuwe eigenaar. Over de huurprijs, de servicekosten en energiekosten zijn goede afspraken gemaakt met de eigenaar. De onderhoudskosten werden in voorgaande jaren gedekt uit een onderhoudsvoorziening. Omdat er echter weinig onderhoudskosten zijn, is In overleg met de accountant besloten de voorziening per ultimo 2025 te laten vrijvallen.

Automatisering

Het WBA is een moderne organisatie die zoveel mogelijk digitaal en plaatsonafhankelijk werkt. Dit vereist onder andere een moderne en flexibele ICT-inrichting, welke het mogelijk maakt om op elke werkplek aan te sluiten en in te loggen. De ICT-leverancier, die sinds de aanbesteding in 2022 voor het WBA de ICT-inrichting regelt, zorgt voor een degelijke en moderne (cloud)omgeving waarin de medewerkers kunnen werken. De technische ondersteuning van het netwerk van het WBA is deels uitbesteed en deels in eigen handen.

Mede naar aanleiding van de bevindingen uit het KPI-verslag van het WBA zijn, middels de implementatie van het nieuwe zaaksysteem, goede stappen gezet met betrekking tot het interne verbetertraject van de eigen archivering

Rechtmatigheidsverantwoording
Het dagelijks bestuur legt via de jaarrekening verantwoording af over de rechtmatigheid. De rechtmatigheidsverantwoording toetst financiële handelingen aan de hand van drie afzonderlijke criteria: het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het M&O criterium (Misbruik en Oneigenlijk gebruik).

Begrotingscriterium
Dit criterium toetst of de lasten, baten en balansmutaties passen binnen de door het bestuur vastgestelde begroting, inclusief wijzigingen.

In 2025 was geen sprake van overschrijding van budgetten of investeringskredieten.

Voorwaardencriterium
Dit criterium beoordeelt of een financiële handeling voldoet aan alle inhoudelijke voorwaarden uit wet- en regelgeving.

Een WBA controle team heeft de controles uitgevoerd op twee processen, zijnde “Inkopen en betalingen” en “salarisadministratie”. Voor het toetsen van de rechtmatigheid maakt het WBA gebruik van de door de accountant aangedragen checklists en modellen voor verslaglegging.

- Inkopen en betalingen

De opzet van dit bedrijfsproces is geactualiseerd. Middels een lijncontrole is in 2023 het bestaan van zogenoemde key-controls vastgesteld die daarna op effectieve werking zijn getoetst. De methode hiervoor is doorontwikkeld in 2024 en 2025. Hiervoor is een Euro-steekproef uitgevoerd en is de checklist ingevuld. Vastgesteld is dat de gecontroleerde uitgaven zijn gedaan binnen de budgetten die in de begroting zijn opgenomen en dat het daarbij horende werkproces is gevolgd.

Er wordt op een structurele, toetsbare wijze gecontroleerd en bijgehouden welke inkopen en betalingen worden goedgekeurd en worden uitgevoerd, en of de prestatie wordt geleverd door de leverancier.

In het verslagjaar zijn enkele procedurele afwijkingen geconstateerd binnen het aanbestedingsproces. Deze afwijkingen hadden betrekking op het niet volledig volgen van interne inkoopprocedures, maar betroffen geen materiële fouten. Het dagelijks bestuur heeft deze afwijkingen bestuurlijk beoordeeld en hierover een verschoningsbesluit genomen. In de rechtmatigheidsverklaring is toegelicht dat deze afwijkingen, overeenkomstig dit besluit, niet als materiële fout zijn opgenomen.

- Salarisadministratie

De opzet van de salarisadministratie is geactualiseerd. In samenwerking met de afdeling P&O zijn concrete controles uitgevoerd op het indiensttredingsproces en op een selectie van kostendeclaraties.

Met behulp van een checklist is getoetst of de verwerking in de salarisadministratie correct en rechtmatig heeft plaats gevonden.

Er zijn geen verbeterpunten geconstateerd bij P&O Bergen op Zoom.

In 2025 is toegewerkt naar de implementatie van een nieuw salaris- en personeelssysteem per 1 januari 2026.

Misbruik en Oneigenlijk gebruik
Dit criterium beoordeelt of de organisatie voldoende maatregelen heeft genomen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen.

In 2025 was geen sprake van misbruik en oneigenlijk gebruik. De bestaande maatregelen om dit tegen te gaan waren afdoende.

De rechtmatigheidsverklaring is opgenomen aan het einde van de jaarrekening.

Paragraaf Wet Open Overheid (Woo)

Wet open Overheid (WOO)

De Wet open overheid is sinds 1 mei 2022 van kracht. De wet heeft als doel de overheid transparanter te maken en de toegankelijkheid van overheidsinformatie te verbeteren.

De Woo kent drie hoofdonderdelen:

- Actieve openbaarmaking
- Passieve openbaarmaking (behandeling van Woo verzoeken
- Verbetering van de informatiehuishouding

Actieve en passieve openbaarmaking
Het WBA voldoet aan alle openbaarmakingsverplichtingen die gelden per 1 november 2024. Publicaties vinden plaats in het blad gemeenschappelijke regelingen en via de website maakt het WBA de overige categorieën openbaar. De organisatiegegevens worden daarnaast regelmatig geüpdatet in het GR-register.

Tot op heden heeft het WBA geen Woo-verzoeken ontvangen.

In 2025 heeft het WBA, samen met een aantal deelnemers en verbonden partijen, meegedaan met de Woo-match, geïnitieerd door het WBA en georganiseerd door de VNG. Tijdens deze middag kregen de organisaties een goed beeld over hoe zij er op dit moment voor staan en welke verbeterpunten er zijn. Voor het WBA betekende dit met name de schriftelijke vastlegging van het proces, waar wij in 2026 mee aan de slag zullen gaan.

Verbetering van de informatiehuishouding
Het WBA volgt het stappenplan van de VNG ter verbetering van de informatiehuishouding. De aanbevolen punten worden meegenomen in het informatiebeleids- en beheersplan dat het WBA in 2026 zal vaststellen. De belangrijkste onderdelen sluiten ook aan op de KPI eisen die gelden voor de informatievoorziening bij overheidsinstellingen. Sinds enkele jaren werkt het WBA met een concrete verbeteragenda op basis van de aanbevelingen uit het KPI-inspectierapport van de eigen informatievoorziening. Dit verbeterproces wordt geleid door de adviseur kwaliteit van het WBA, in samenwerking met onder andere de FG en de CISO.

In 2025 is het nieuwe zaaksysteem volledig in gebruik genomen. Dit systeem vormt een belangrijk onderdeel van de informatiehuishouding en draagt bij aan een gestructureerde, efficiënte en controleerbare verwerking van documenten en processen. Daarmee versterkt het WBA de borging van zowel de kwaliteit van de informatievoorziening als de naleving van wettelijke eisen, waaronder de Wet open overheid.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Het WBA verwerkt persoonsgegevens in het kader van haar wettelijke taken en activiteiten. Hierbij staat de bescherming van persoonsgegevens centraal. De FG van het WBA ziet toe op de naleving van de vereisten van de AVG. Aan de hand van het AVG Borgingsproduct van de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) wordt jaarlijks beoordeeld in hoeverre de AVG wordt gewaarborgd binnen het WBA. Ook over 2025 is deze toets uitgevoerd, waarbij

het WBA een **score van 84%** behaalde. Volgens de aangepaste meting in Borgingsproduct 3.1 komt dit overeen met **volwassenheidsniveau 3**. Deze score geeft weer dat de processen rondom het verwerken van persoonsgegevens goed zijn ingericht en dat maatregelen voor bescherming van privacy consequent worden toegepast. Daarnaast biedt de meting inzicht in verdere verbeterpunten. De belangrijkste aandachtspunten betreffen het uitvoeren van de DPIA's, het vaststellen van het AI beleid en het herzien van het informatiebeveiligingsbeleid. Deze zijn opgepakt door het Privacy- en Informatiebeveiligingsteam van het WBA, waarin de FG, de CISO en de adviseur kwaliteit samenwerken.

In 2025 heeft het team een geactualiseerd overzicht opgesteld van de nog te realiseren acties, met als doel de privacybescherming en informatiebeveiliging verder te versterken en de naleving van wet- en regelgeving optimaal te borgen. Daarnaast zijn nieuwe richtlijnen en beleidskaders vastgesteld ter borging van de interne privacy. Ook is het Data Protection Impact Assessment (DPIA)proces herzien en in overeenstemming gebracht met de Handreiking van de IBD. Het WBA is voorts enkele nieuwe samenwerkingen en overeenkomsten aangegaan, waarbij de vereiste verwerkersovereenkomsten zijn afgesloten. Tot slot is een start gemaakt met een structureel bewustwordingsprogramma voor medewerkers. Dit programma wordt in 2026 verder uitgewerkt en organisatiebreed uitgerold.

Op deze wijze werkt het WBA continu aan verdere versterking van privacybescherming en informatiebeveiliging binnen een duurzaam en toekomstbestendig kader.

Baseline Informatiebeveiliging Overheden (BIO)

In 2025 zijn er geen nieuwe interne maatregelen of wijzigingen doorgevoerd ten aanzien van de BIO. Het WBA handhaafde de bestaande procedures en richtlijnen om de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van informatie te waarborgen en blijft de ontwikkelingen en aanbevelingen binnen de BIO nauwgezet volgen. De CISO houdt daarbij contact met collega-CISO's van deelnemende gemeenten om kennis en ervaringen op het gebied van informatiebeveiliging uit te wisselen.

Het Privacy- en Informatiebeveiligingsteam gaat het komende jaar weer aan de slag met de uitvoering en naleving van de BIO maatregelen. Voor 2026 staat onder andere de herziening van het informatiebeveiligingsbeleid gepland, evenals de ontwikkeling van AI-beleid. Het WBA zal hierbij de BIO-richtlijnen als uitgangspunt blijven gebruiken om de informatiebeveiliging structureel te versterken en de organisatie voor te bereiden op toekomstige uitdagingen.

Jaarrekening

Inleiding Jaarrekening 2025

Opzet van de jaarrekening

Evenals in 2024 zijn aan de jaarrekening 2025 geen bijlagen toegevoegd. Desgewenst kan en wil het WBA uiteraard, op verzoek, inzage geven in alle financiële informatie.

Verantwoording resultaat 2025

Met deze jaarrekening leggen wij verantwoording af over het in 2025 gevoerde financiële beheer. Het boekjaar 2025 sluit af met een saldo van € 93.545 Dit positieve saldo is met name het gevolg van lagere personeelslasten en het niet benutten van de post onvoorzien.

Rechtmatigheid

In 2025 voert het WBA een eigen rechtmatigheidscontrole uit. Voor de methodiek en wijze van verslaglegging wordt gebruik gemaakt van voorstellen en modellen die de accountant heeft aangereikt. De uitkomsten van de controles leiden tot de rechtmatigheidsverklaring die in deze jaarrekening is opgenomen. Hierin zijn ook de toelichting en de verantwoording opgenomen.

Ondernemerschap voor de omzetbelasting

Naar aanleiding van een ingesteld boekenoverzicht over de jaren 2001 – 2005 heeft de inspectie omzetbelasting in januari 2006 geconcludeerd dat de vrijstellingsbepaling van artikel 11 lid 1 letter u van de wet omzetbelasting niet op het RAWB van toepassing is. Het RAWB maakt fiscaal gezien winst of verlies doordat de bijdrage van de deelnemers niet wordt beperkt tot het aandeel in de kosten van de exploitatie. Dat houdt in dat het RAWB belast ondernemer is voor de omzetbelasting en als gevolg daarvan alle in rekening gebrachte omzetbelasting mag verrekenen. Deze stellingname is in een brief van 28 oktober 2015 door de fiscus herbevestigd specifiek voor de nieuwe archieforganisatie WBA.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn ook gemeenschappelijke regelingen VPB-plichtig. Bij de oprichting van het WBA is door “Gert Vos BTW-Advies” een VPB advies uitgebracht. In dit advies is geconcludeerd dat de activiteiten van het WBA niet te kwalificeren zijn als onderneming in fiscale zin. Hoewel er de afgelopen jaren steeds sprake was van een positief resultaat, geldt nog steeds dat het WBA geen winstoogmerk kent.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2025

In onderstaande tabel is gekozen voor een compactere verantwoording van de inkomsten en uitgaven van het WBA in 2025. In de laatste kolom wordt de afwijking tussen de gewijzigde begroting 2025 en de jaarrekening 2025 getoond. Deze afwijking leidt een jaarrekeningsaldo van € 93.545.

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Rekening 2025	Verschil 2025
Personeelslasten	2.120.259	2.257.552	2.150.023	-107.529
Huisvestingslasten	596.058	602.675	566.148	-36.527
Exploitatielasten	420.849	382.015	382.965	950
Onvoorzien	60.000	5.245	0	-5.245
Toevoeging aan voorziening	5.245	30.000	0	-30.000
Projecten ter uitvoering beleidsvisie	0	90.731	0	-90.731
Totaal Lasten	**3.202.411**	**3.368.218**	**3.099.136**	**-269.082**
Bijdragen Deelnemers	3.073.915	3.062.125	3.062.125	0
Overige Baten	92.153	174.010	130.556	-43.454
Onttrekking aan voorziening	36.343	41.352	0	-41.352
Totaal Baten	**3.202.411**	**3.277.487**	**3.192.681**	**-84.806**
Totaal saldo Baten en Lasten	**0**	**-90.731**	**93.545**	**184.276**
Onttrekking aan reserves	0	90.731	0	-90.731
Resultaat na verwerking reserves	**0**	**0**	**93.545**	**93.545**

Alleen verschillen groter dan € 10.000 of van bijzondere aard worden toegelicht.

Personeelskosten

Personeel	Primitieve begroting	Begrotingswijziging	Jaarrekening	Verschil jrk
	2025	2025	2025	tov begr. 2025
Omschrijving lasten				
Salarissen en sociale lasten	1.926.119	2.065.662	**1.874.311**	**-191.351**
Opleidingskosten	17.153	17.339	**31.722**	**14.383**
Overige personeelskosten	46.812	47.167	**63.828**	**16.661**
Inhuur van derden	130.175	127.384	**180.162**	**52.778**
Totaal	**2.120.259**	**2.257.552**	**2.150.023**	**-107.529**

Binnen de personele lasten zijn enkele verschillen zichtbaar. De afwijking op de post salarissen en sociale lasten is te verklaren doordat alle functies begroot worden op de hoogste periodiek in de desbetreffende schaal. Hierdoor ontstaat flexibiliteit in de begroting terwijl de totale personeelskosten beheersbaar blijven.

Het verschil op opleidingskosten wordt vrijwel geheel veroorzaakt door de investering die het WBA doet in het opleiden van nieuwe archiefprofessionals. Twee medewerkers zijn in 2025 gestart aan de opleiding archivistiek. De kosten hiervoor zijn €6.500 per medewerker.

De overige personeelslasten betreffen onder andere reis- en verblijfskosten, personeelsbijeenkomsten, abonnementskosten en overige kosten. De afwijking ten opzichte van de begroting is verspreid over deze verschillende componenten.

De inhuur van derden is significant duurder uitgevallen wegens de langdurige uitval van de archivaris van het WBA. Als gevolg hiervan is voor een groot deel van het jaar een extern archiefinspecteur ingehuurd.

Huisvestingskosten

Huisvesting	Primitieve begroting	Begrotingswijziging	Jaarrekening	Verschil jrk
	2025	2025	2025	tov begr. 2025
Omschrijving lasten				
Huurkosten	447.438	452.378	**459.993**	**7.615**
Energiekosten	66.040	59.103	**70.213**	**11.110**
Onderhoudskosten	64.433	73.251	**-1.088**	**-74.339**
Overige kosten	18.147	17.943	**37.030**	**19.087**
Totaal	**596.058**	**602.675**	**566.148**	**-36.527**

De grootste afwijking op de huisvestingslasten betreft de post onderhoudskosten. Dit wordt veroorzaakt door de vrijval van de voorziening onderhoud gebouw Oudenbosch.

Exploitatiekosten

Exploitatie	Primitieve begroting	Begrotingswijziging	Jaarrekening	Verschil jrk
	2025	2025	2025	tov begr. 2025
Omschrijving lasten				
Software & Hardware	146.010	145.199	**136.071**	**-9.128**
Communicatie, internet & abonnementen	161.439	148.613	**125.750**	**-22.863**
Accountantskosten	16.725	16.906	**40.407**	**23.501**
Overige kosten	96.675	71.297	**80.737**	**9.440**
Totaal	**420.849**	**382.015**	**382.965**	**950**

De totale exploitatiekosten zijn bij de jaarrekening bijna gelijk aan de gewijzigde begroting. Niettemin zijn er een tweetal grotere afwijkingen zichtbaar. De meest significante afwijking betreft de post accountantskosten. Als gevolg van de uitgelopen controle van de jaarrekening 2024 is een erg hoge meerwerkrekening ontvangen. Na overleg met de accountant is deze meerwerkrekening neerwaarts bijgesteld. Desalniettemin is nog steeds sprake van een aanzienlijke kostenoverschrijding.

Doordat enkele zaken omtrent erfgoed pas in 2025 goed en wel op gang begonnen te komen, is hier nog niet het volledige budget benut. Ook zijn er minder doorontwikkelkosten op de website omdat de oplevering op zich laat wachten. Vooralsnog vallen reguliere ontwikkelkosten van de website onder de projecten ter uitvoering beleidsvisie.

De overige kosten binnen de exploitatie zijn hoger uitgevallen door onder andere de digitaliseringskosten van de laatste batch foto's van persfotografen Thom van Amsterdam en Ben Steffen.

Projecten ter uitvoering beleidsvisie

In 2025 kende het WBA enkel het websiteproject. Dit project heeft helaas wederom vertraging opgelopen.

Onvoorzien

De post onvoorzien is bedoeld als 'buffer' om eventuele onvoorziene tegenslagen op te vangen. In 2025 zijn geen kosten geboekt onder de post onvoorzien. Alle in 2025 gemaakte kosten zijn gedekt uit de daarvoor bestemde budgetten.

Baten

De baten van het WBA zijn iets lager uitgevallen dan begroot. Dit heeft deels te maken met een correctie op de baten uit verhuur van de gemeente Zundert. Omdat de kosten van het depot aan het Wilhelminaveld lager uitvielen dan begroot, is ook de doorbelasting van de kosten aan het Markiezenhof lager.

Onttrekking aan reserves

Doordat de ontwikkeling van de nieuwe website vertraging heeft opgelopen, heeft de hiervoor beoogde onttrekking aan de reserve niet plaatsgevonden.

Overzicht van incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten	Begroting 2025		Begroting na wijziging 2025		Realisatie 2025	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Programma archiefbeheer						
Archiefopleiding	0	0	0	0	13.000	0
Subsidie erfgoedmedewerker	0	0	0	50.000	0	50.000
Totaal	**0**	**0**	**0**	**50.000**	**13.000**	**50.000**

Met het oog op een grote uitstroom van opgeleide archiefmedewerkers en archivarissen is ervoor gekozen om te investeren in een opleiding archivistiek voor twee medewerkers. Voor de functie coördinator erfgoedverhalen is een subsidie verstrekt door de Mastboom-Brosens Stichting

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
Onderstaande samenvatting van de grondslagen, waarop de financiële verslaglegging is gebaseerd, is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het algemeen bestuur op 10 juli 2023 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende vakantiegeld- en (spaar)verlofaanspraken.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording
De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2025. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:

- Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 19 november 2025 door het algemeen bestuur voorlopig is vastgesteld;
- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O (misbruik en oneigenlijk gebruik) criterium is de notitie in het Controleprotocol 2025 over M&O van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordeningen. Dit betekent dat:
  - Een goedkeuringstolerantie van 2%, zijnde € 61.900;
  - Een verantwoordingsgrens van 1 % (zijnde € 30.950) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van 0,5% (zijnde € 15.475) is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Conform de Nota Investeren en Afschrijven 2023 worden investeringen in vaste activa onder de € 10.000 niet geactiveerd. Investeringen tussen € 10.000 en € 25.000 kunnen worden geactiveerd wanneer het algemeen bestuur hiertoe besluit en investeringen vanaf € 25.000 worden altijd geactiveerd en behoeven geen bestuursbesluit.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten (waaronder overheadkosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de Nota Investeren en Afschrijven, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur in haar vergadering van 10 juli 2023. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode en starten in het eerste jaar na investering. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Alle huidige investeringen en bijbehorende afschrijvingen voldoen aan de gestelde maximale afschrijvingstermijnen

De gehanteerde afschrijvingstermijnen van bestaande investeringen bedragen in jaren:

Meubilair Koetshuis	15 jaar lineair
Elektronische aandrijving archiefstellingen	10 jaar lineair
Hardware kantoorautomatisering	6 jaar lineair
Laptops	3 jaar lineair

Vlottende activa

Uitzettingen
Uitzettingen in de publieke taak worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien sprake is van een duurzaam waardeverlies, wordt een voorziening getroffen ter hoogte van het verwachte verlies.
Uitzettingen uit hoofde van treasury worden eveneens gewaardeerd tegen nominale waarde. Eventuele waardeverminderingen worden verwerkt zodra deze zich voordoen.

Vorderingen en overlopende posten
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen
De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa
Overlopende activa bestaan uit posten die nodig zijn om baten en lasten aan het juiste verslagjaar toe te rekenen. Ze worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Vaste passiva

Eigen vermogen
Reserves maken, samen met het gerealiseerde resultaat, deel uit van het eigen vermogen. Onderscheid wordt gemaakt tussen de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Bestemmingsreserves omvatten reserves waaraan een specifieke bestemming is gegeven. Het eigen vermogen kent geen waarderingsgrondslag. Feitelijk vormt het eigen vermogen een resultante van alle overige in de balans opgenomen posten die wel een eigen waarderingsgrondslag kennen.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten is.
- Bestaande risico's op balansdatum ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- De bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de

voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendingen van voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Langlopende schulden
Langlopende schulden betreffen de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Deze gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende passiva
De vlottende passiva betreffen de kortlopende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Balans per 31 december 2025

ACTIVA			PASSIVA		
Omschrijving	31-12-2025 (€)	31-12-2024 (€)	Omschrijving	31-12-2025 (€)	31-12-2024 (€)
Vaste activa			**Vaste passiva**		
			Eigen vermogen		
			Algemene reserve	100.000	100.000
			Reserve collectiebeheersysteem	125.095	125.095
			Reserve digitale dienstverlening website	90.731	90.731
			Reserve evaluatie GR	30.000	30.000
			Te bestemmen resultaat	93.545	285.530
Materiële vaste activa					
Investeringen met economisch nut	76.731	104.174			
			Voorzieningen		
			Onderhoud gebouw en inventaris	-	36.571
			Regeling vervroegd uittreden	-	8.080
			Vaste schulden		
			Kapitaalverstrekking gem. Bergen op Zoom	24.000	28.000
Totaal vaste activa	**76.731**	**104.174**	**Totaal vaste passiva**	**463.371**	**704.007**
Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	42.904	46.529	Overige schulden	303.357	312.190
Overige vorderingen	-	11.186			
Vordering op rijkschatkist	350.000	650.000			
Liquide middelen			Overlopende posten		
Banksaldi	285.304	167.009	Nog te betalen bedragen	20.483	5.442
Kas	67	55			
Overlopende posten					
Nog te ontvangen bedragen	15.322	30.535			
Vooruitbetaalde bedragen	16.882	942			
vooruitbetaalde kosten		11.209			
Totaal vlottende activa	**710.479**	**917.465**	**Totaal vlottende passiva**	**323.839**	**317.632**
Totaal generaal	**787.210**	**1.021.639**	**Totaal generaal**	**787.210**	**1.021.639**

Toelichting op de balans

Activa

Materiële vaste activa

	Afschrijvingstermijn	Boekwaarde 01-01-2025	Investeringen	Afschrijvingen	Desinvesteringen	Boekwaarde 31-12-2025
Meubilair	15 jaar lineair	28.000	-	4.000	-	24.000
Elektronische aandrijving archiefsysteem	10 jaar lineair	24.453	-	4.891	-	19.562
Laptops	3 jaar lineair	7.495	-	7.495	-	-
Hardware kantoorautomatisering	6 jaar lineair	29.077	-	7.269	-	21.808
Boekscanner	6 jaar lineair	15.149	-	3.788	-	11.361
Totaal		**104.174**	**-**	**27.443**	**-**	**76.731**

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

	1-1-2025	Voorziening oninbaarheid	31-12-2025
Vorderingen op openbare lichamen	46.529	-	42.904
Overige vorderingen	11.186	-	-
Vordering op rijkschatkist	650.000	-	350.000
Totaal	**707.715**	**-**	**392.904**

Vordering op rijksschatkist

In 2025 voldeed het WBA aan de gestelde voorwaarden voor schatkistbankieren. In de praktijk betekent dit dat er tijdig wordt afgeroomd naar de schatkistrekening van de gemeente Bergen op Zoom en dat daardoor het gemiddeld bedrag aan liquide middelen per kwartaal onder de limiet van € 1.000.000 blijft. Ultimo 2025 had het WBA een tegoed van € 350.000 op de schatkistrekening.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**631**	**375**	**391**	**190**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	369	625	609	810
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	3.202			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	3.202			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	56.830	34.160	35.999	17.480
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	631	375	391	190

Vorderingen op openbare lichamen

Overige vorderingen

In 2025 zijn er geen overige vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	1-1-2025	31-12-2025
Kassaldo	55	67
Banksaldi	167.009	285.304
Totaal	**167.064**	**285.371**

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. Dit is dit jaar bij het WBA niet van toepassing.

De post overlopende activa kan als volgt uitgesplitst worden.

	1-1-2025	31-12-2025
Vooruitbetaalde bedragen	12.151	16.882
Nog te ontvangen bedragen	30.535	15.322
Totaal	**42.686**	**32.204**

Passiva

Eigen vermogen

Het verloop in 2025 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Reserves	Saldo 1-1-2025	Resultaatbestemming 2024	Dotatie	Onttrekking	Saldo 31-12-2025
Algemene reserve	100.000	-	-	-	100.000
Reserve collectiebeheersysteem	125.095	-	-	-	125.095
Reserve innovatie digitale dienstverlening	90.731	-	-	-	90.731
Reserve evaluatie GR	30.000	-	-	-	30.000
Te bestemmen resultaat	285.530	-285.530	93.545	-	93.545
Totaal	**631.356**	**-285.530**	**93.545**	**-**	**439.371**

De Algemene reserve is bedoeld om onverwachte tekorten te dekken. Conform het bestuursbesluit van 3 juli 2024 is uit het resultaat van 2023 een algemene reserve ad € 100.000 gevormd. De bestemmingsreserve collectiebeheersysteem is bedoeld voor de aanbesteding en implementatie van een nieuw collectiebeheersysteem in 2026. De bestemmingsreserve innovatie digitale dienstverlening is bedoeld voor de ontwikkeling en implementatie van een nieuwe website om de digitale dienstverlening te verbeteren. Dit project heeft vertraging opgelopen waardoor in 2025 geen onttrekking heeft plaatsgevonden. De bestemmingsreserve evaluatie GR is bedoeld voor een evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling conform richtlijnen uit de Nota Verbonden Partijen, gepland in 2027. Het positieve resultaat over 2025 bedroeg € 93.545. Het resultaat over 2024 is geheel gerestitueerd aan de deelnemers conform bestuursbesluit van 30 oktober 2025.

Voorzieningen

De voorziening onderhoud gebouw Oudenbosch dient voor het dekken van de kosten voor vervangend onderhoud in de gehuurde archiefkelder in het pand van het vm. RAWB. Omdat de jaarlijkse kosten die ten laste van de voorziening gebracht werden te verwaarlozen waren, is ervoor gekozen de voorziening per ultimo 2025 geheel te laten vrijvallen.
De voorziening voor kosten verbonden aan de Regeling Vervroegd Uittreden is in 2025 volledig aangewend.

Voorzieningen	1-1-2025	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	31-12-2025
Onderhoud gebouw Oudenbosch	36.571	5.245	6.036	35.780	-
Regeling Vervroegd Uittreden	8.080	-	8.080	-	-
Totaal	**44.651**	**5.245**	**14.116**	**35.780**	**-**

Vaste schulden

Vaste schulden	1-1-2025	Vermeerderingen	Aflossingen	31-12-2025
Onderhandse leningen	28.000	-	4.000	24.000
Totaal	**28.000**	**0**	**4.000**	**24.000**

De vaste schulden bestaan uit één onderhandse lening. De rentelast die bij deze lening hoort is 2% van het resterende saldo van de lening per aanvang van het boekjaar. Voor 2025 betekent dit een bedrag van € 560.

Vlottende passiva

Vlottende passiva	1-1-2025	31-12-2025
Kortlopende schulden	312.190	303.357
Overlopende passiva	5.442	20.483
Totaal	**317.632**	**323.840**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De gemeente Bergen op Zoom verzorgt de personeelsadministratie van het WBA. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. De ondersteuning op het gebied van financiën, exclusief de uitvoering van het feitelijke betalingsverkeer is vanaf 2022 belegd bij een administratiekantoor. De huurverplichtingen betreffen het kantoorpand van het WBA, het centrale archiefdepot in de centrumgemeente Bergen op Zoom en de archiefkelder in het voormalig RAWB gebouw in Oudenbosch. Verder is er nog één doorlopend leasecontract.

De in dit overzicht opgenomen bedragen zijn als volgt berekend: de kosten in het jaar 2025 vermenigvuldigd met de resterende looptijd.

Verplichting	Dienstverlener	Ingaande	Looptijd	kosten 2026 e.v.
Ondersteuning P en O	gemeente Bergen op Zoom	1-1-2026	4 jaar met verlenging	€ 104.000
Ondersteuning financiën	Profectum BV	1-1-2022	2 jaar met verlenging	€ 20.303
Huur Koetshuis Hofstraat 2b	gemeente Bergen op Zoom	1-1-2017	25 jaar	€ 1.364.096
Huur archiefdepot Wilhelminaveld 97	gemeente Bergen op Zoom	1-7-2016	25 jaar en 6 maanden	€ 4.475.942
Huur kelderdepot Oudenbosch	Tandartspraktijk Halderberge	1-1-2021	25 jaar	€ 837.338
Lease copiers	BNP / Canon	25-4-2024	72 maanden	€ 14.924

Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing

WNT Verantwoording 2025

Gegevens 2025	
bedragen x € 1	**I.H.E. Hommel**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01-2025 t/m 31-12-2025
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	101.640,44
Beloningen betaalbaar op termijn	16.182,48
Subtotaal	*117.822,92*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2024			
bedragen x € 1	**M.H.M. Korving**	**C.I.L. Houbraken**	**I.H.E. Hommel**
Functiegegevens	Directeur	Wnd. Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01-2024 t/m 01-07-2024	01-07-2024 t/m 01-11-2024	01-11-2024 t/m 31-12-2024
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	56.347,14	29.435,36	17.126,66
Beloningen betaalbaar op termijn	9.178,74	5.029,40	2.718,02
Subtotaal	*65.525,88*	*34.464,76*	*19.844,68*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	115.863,39	78.303,28	38.193,72
Bezoldiging	**65.525,88**	**34.464,76**	**19.844,68**

Naast de directeur heeft het WBA de volgende onbezoldigde toezichthouders:

Gegevens 2025 Onbezoldigde Toezichthouders Naam topfunctionaris	FUNCTIE
DB leden	
- dhr. A.J. Moerkerke, vertegenwoordiger van Moerdijk	Voorzitter AB/DB
- dhr. J. Pals, vertegenwoordiger van Bergen op Zoom	Lid DB/AB
- mw. E. van der Star, vertegenwoordiger van Roosendaal	Lid DB/AB
Overige (AB) leden	
- dhr. G. de Weert, vertegenwoordiger van Etten-Leur	Lid AB
- dhr. J.M.A. van Agtmaal, vertegenwoordiger van Woensdrecht (tot juli)	Lid AB
- dhr. M.J.A. van der Poel, vertegenwoordiger van Woensdrecht (vanaf juli)	Lid AB
- mw. S.S.J. van Ham, vertegenwoordiger van Halderberge	Lid AB
- mw. E. Prent, vertegenwoordiger van Steenbergen	Lid AB
- mw. S. Breedveld, vertegenwoordiger van Rucphen	Lid AB
- dhr. J.M.J. van Steen, vertegenwoordiger van Zundert	Lid AB

Rechtmatigheidsverklaring

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 19 november 2025 voorlopig vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten en is daarmee vastgesteld op € 30.950. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van oktober 2025 en het eigen Controleprotocol WBA 2025 en Normenkader WBA 2025.

Bevinding
Het dagelijks bestuur stelt vast dat de financiële beheershandelingen over het verslagjaar in overeenstemming zijn met de geldende wet- en regelgeving. Voor de in 2025 geconstateerde procedurele afwijking in de aanbestedingen heeft het dagelijks bestuur een verschoningsbesluit genomen. Conform dit besluit zijn deze afwijkingen niet als materiële fout opgenomen in de rechtmatigheidsverklaring. Het dagelijks bestuur acht de financiële beheershandelingen daarmee rechtmatig uitgevoerd. In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf is tevens beschreven welke acties het dagelijks bestuur onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Overzicht lasten per taakveld

Kostenverdeling per taakveld

Kostenverdeling per taakveld	Gewijzigde begroting 2025	Jaarrekening 2025
	*Andere verdeelsystematiek	
Taakveld 0.4: Bedrijfsvoering	**615.966**	**734.495**
Taakveld 5.4: Musea	**2.710.769**	**2.364.641**
Totaal kosten WBA	**3.326.735**	**3.099.136**
Percentage bedrijfsvoering van totale kosten WBA	18,5%	23,7%
Totaal baten WBA	**3.326.735**	**3.192.681**

Vaststellingsbesluit

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur van het Regionaal Archief West-Brabant

tijdens de openbare vergadering van 8 juli 2026

De voorzitter,	De secretaris,
A.J. Moerkerke	I.H.E. Hommel

WBA

Het verleden snel gevonden.